

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет
імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра корекційної педагогіки та інклюзії**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ**
для студентів факультету педагогічної освіти

Галузь знань 0101 - «Педагогічна освіта»

Напрями підготовки:

6.010105 - «Корекційна освіта» (бакалавр)

016 – «Спеціальна освіта» (бакалавр)

6.010106– «Соціальна педагогіка» (бакалавр)

231 – «Соціальна робота» (бакалавр)

Денна і заочна форма навчання

Львів – 2018

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №___ від 06 червня 2018 р.)*

Рецензенти:

- Островська К.О.** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри корекційної педагогіки та інклюзії факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка;
- Герцюк Д.Д.** – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Методичні рекомендації для написання курсових робіт студентами денної та заочної форм навчання, напрямів підготовки: 6.010105– «Корекційна освіта» (бакалавр), 016 – «Спеціальна освіта» (бакалавр), 6.010106 – «Соціальна педагогіка» (бакалавр), 231 – «Соціальна робота»] / Автори-упорядники: Л.Б. Сікорська, В.С. Корнят, Л.В. Кальченко, О.М. Цимбала, Л.Р. Дробіт, М.І. Породько – Львів: Факультет педагогічної освіти ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 48 с.

Укладено відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр».

Методичні вказівки містять рекомендації для студентів щодо написання, оформлення та захисту курсових робіт з соціально-психологічних, психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик. Цим посібником можуть скористатися студенти, викладачі – керівники курсових робіт та рецензенти.

©Л. Сікорська, В. Корнят, Л. Кальченко,
О. Цимбала, Л. Дробіт, М. Породько, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРА ТА ОРІЄНТОВНИЙ ОБСЯГ РОБОТИ	7
2.1. Титульний аркуш	8
2.2. Зміст.....	9
2.3. Вступ.....	9
2.4. Основна частина	11
2.5. Висновки	14
2.6. Список використаних джерел	14
2.7. Додатки.....	15
РОЗДІЛ 3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	16
3.1. Загальні вимоги	16
3.2. Нумерація.....	17
3.3. Ілюстрації.....	18
3.4. Таблиці	19
3.5. Формули	20
3.6. Загальні правила цитування та поклики на використані джерела	21
3.7. Оформлення списку використаних джерел.....	22
3.8. Додатки.....	26
РОЗДІЛ 4. МОВНА СПЕЦИФІКА ТЕКСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	27
РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	31
5.1. Організація захисту.....	31
5.2. Критерії оцінювання курсової роботи.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	34
ДОДАТКИ:	
ДОДАТОК А. Зразок календарного плану виконання курсової роботи	36
ДОДАТОК Б. Зразок оформлення титульної сторінки	37
ДОДАТОК В. Зразок оформлення ЗМІСТУ	38
ДОДАТОК Д. Таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами та уніфікація системи оцінювання	39
ДОДАТОК Е. Критерії оцінювання курсової роботи на 2 курсі	40
ДОДАТОК Ж. Критерії оцінювання курсової роботи на III та IV-у курсах...	42
ДОДАТОК З. Зразок відгуку керівника.....	45

ВСТУП

Сучасний етап розвитку суспільства вимагає підготовки конкурентоздатного на ринку праці фахівця. Для цього професійна підготовка бакалавра гуманітарного профілю передбачає написання курсової роботи, що відіграє значну роль у його подальшому ефективному особистісному становленні та життєдіяльності.

Курсова робота – це самостійне науково-практичне дослідження студента, що передбачає поглиблення знань із фахової чи професійно орієнтованої дисципліни (з окремих розділів або повного навчального курсу), розвиток дослідницьких навичок, спроможності самостійного теоретичного і практичного осмислення визначеної теми.

Тематика курсових робіт має відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватись з практичними потребами конкретного фаху.

Мета курсової роботи:

- поглиблення, узагальнення та закріплення знань, отриманих студентами під час навчання та їх застосування у комплексному вирішенні заданої психолого-педагогічної, соціально-педагогічної проблеми;
- формування у студентів навичок самостійної роботи над першоджерелами, монографічною, довідковою літературою, фаховими журналами та вмінь аналізувати, критично оцінювати і систематизувати матеріал;
- набуття та удосконалення вмінь застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності,
- формування і розвиток знань, вмінь та навичок здійснення наукового психолого-педагогічного та соціального дослідження.

Завданнями курсової роботи є:

- опрацювання наукової літератури
- аналіз матеріалів педагогічного, соціального та психологічного практичного досвіду;
- планування і проведення наукового психолого-педагогічного та соціально-педагогічного дослідження;
- накопичення емпіричного матеріалу, його опрацювання та аналіз;
- формулювання висновків проведеного наукового психолого-педагогічного та соціально-педагогічного дослідження і відповідних рекомендацій.

РОЗДІЛ 1

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Співпраця викладача і студента у виконанні студентом курсової роботи складається з таких взаємопов'язаних етапів:

1. Вибір загальної тематики курсової роботи та формулювання теми в результаті загального ознайомлення з проблемою.
2. Пошук наукових, навчальних, методичних та практичних джерел за темою, їх аналіз та підбір бібліографії.
3. Складання особистого календарного плану роботи (див.: дод. А).
4. Підготовка ВСТУПУ та теоретичної частини(наприклад, РОЗДІЛУ 1):
 - а) обґрунтування актуальності обраної теми;
 - б) визначення об'єкта і предмета дослідження;
 - в) постановка мети, формулювання гіпотез і конкретних завдань дослідження;
 - г) вибір методів та методик проведення дослідження;
 - д) оформлення теоретичної частини та її висновків.
5. Проведення емпіричних досліджень:
 - а) вибір категорії осіб та груп дослідження, вибірки, узгодження місця обстеження;
 - б) підготовка бланків дослідження відповідно до методик наукового дослідження;
 - в) перевірка ключів до цих методик;
 - г) підготовка та виготовлення стимульного матеріалу для емпіричного дослідження, його розмноження.
6. Аналіз та оцінювання отриманих результатів, їх обробка (в тому числі методами математичної статистики):
 - а) опрацювання згідно ключа результатів кожної методики у бланку дослідження;
 - б) внесення отриманих даних в електронні таблиці (Excel, Word, Statistica);
 - в) аналіз, порівняння, знаходження середніх значень отриманих величин;
 - г) знаходження кореляцій між величинами, їх розуміння та інтерпретація.
7. Опис та оформлення практичної частини (наприклад, РОЗДІЛУ 2) варто розпочинати з

- а) опису групи досліджуваних та короткого опису методів і методик дослідження;
 - б) наведення необхідних ілюстрацій, таблиць та побудова графіків і діаграм;
 - б) технічного розміщення, оформлення та підпису ілюстрацій у тексті роботи;
 - в) розгорнутого опису якісних і кількісних результатів емпіричного дослідження.
8. Формулювання висновків емпіричного дослідження.
 9. На основі отриманих висновків емпіричного дослідження формування методичних та практичних рекомендацій.
 10. Написання висновків до цілої курсової роботи.
 11. Редагування та технічне оформлення курсової роботи в цілому.
 12. Подання роботи науковому керівникові.
 13. Доопрацювання курсової роботи з урахуванням зауважень керівника і подання остаточного варіанту роботи.
 14. Підготовка до захисту:
 - а) написання доповіді;
 - б) створення презентації (наприклад у PowerPoint, Preizy).

Керівник допомагає у визначенні теми роботи, консультує щодо оптимізації понятійного та категоріального апарату, з питань опрацювання результатів досліджень, контролює самостійність виконання та перевіряє роботу в цілому. На вимогу студента надає консультації на будь-якому етапі виконання роботи.

Для студентів **других курсів** виконання практичної частини є не обов'язковим. У теоретичній роботі розкривається історія питання, розглядається рівень розробленості проблеми у теорії і практиці виходячи з теоретичного та порівняльного аналізу використаних джерел.

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРА ТА ОРІЄНТОВНИЙ ОБСЯГ РОБОТИ

Курсова робота містить:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Вступ (1,5 – 2 сторінки для 2-го курсу, 2 - 4 сторінки для 3-го курсу, 3–5 сторінок для 4-го курсу).
4. Основна частина:
 - 4.1. теоретичний розділ (до 10-и сторінок для 2-го курсу, до 20-и – для 3 і 4 курсів);
 - 4.2. практичний розділ (не менше 5 сторінок для 2-го курсу, якщо тема роботи передбачає практичну частину, не менше 15 сторінок для 3-го курсу та не менше 20 сторінок для 4-го курсу).
5. Висновки до кожного розділу повинні бути лаконічними і займати не більше третини однієї сторінки (для соціально-педагогічних досліджень – до однієї сторінки), а висновки до курсової роботи, як структурна її частина «ВИСНОВКИ», – до 3-х сторінок.
6. Список використаних джерел повинен складатися з переліку реально опрацьованих праць. Рекомендовано опрацювати: для 2 курсу – не менше 25, для третього – не менше 35, для четвертого – не менше 45 позицій.
7. Додатки.

Додатки в обсяг роботи не входять.

Орієнтовний обсяг курсової роботи подано в таблиці 2.1.

Орієнтовний обсяг курсової роботи

	Сторінки		
	II курс	III курс	IV курс
Загальна кількість сторінок	25 – 30	30 – 35	35 – 40
Вступ	1,5 – 2	2 – 4	3 – 5
Співвідношення теоретичного матеріалу з усією роботою	100 % (або 80%)	50%	40%
Співвідношення практичного (емпіричного) матеріалу з усією роботою	0% (або 20%)	50%	60%
Висновки	1 – 2	1 – 2	до 3-х
Приблизна кількість використаних джерел	25	35	45

Курсова робота повинна бути набрана на комп'ютері (це вимога часу). У разі необхідності написання роботи від руки має бути погодження з адміністрацією кафедри і факультету, і в такому разі щільність тексту повинна максимально наближуватись до щільності машинописного тексту і містити 40 – 45 сторінок рукопису для 2-го курсу, 48 – 54 для 3-го та 56 – 62 – для 4-го курсу. Увага! У разі рукопису, текст має бути добре читабельним.

2.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш містить (див.: дод. Б):

- найменування навчального закладу, факультету, кафедри.
- прізвище, ім'я, по-батькові автора; академічна група;
- тему курсової роботи;
- прізвище, ініціали наукового керівника, його посаду, науковий ступінь та вчене звання;
- місто і рік.

Теми курсових робіт розглядаються і затверджуються на засіданні кафедри корекційної педагогіки та інклюзії.

Тема має бути інформативною, лаконічною, відображати сутність досліджуваної проблеми, містити об'єкт та предмет дослідження, вказувати на мету та завершеність дослідження. У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру.

При формулюванні теми керівники не повинні допускати наступних шаблонів: “Дослідження питання...”, “Дослідження деяких аспектів...”, “Деякі питання...”, “Матеріали до вивчення...”, “До питання...” і т.ін.

2.2. Зміст

Зміст подають на другому аркуші курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх структурних частин курсової роботи, розділів, підрозділів та пунктів (див.: дод. В).

Під час комп'ютерного набору тексту зміст оформляють у вигляді таблиці з двох стовпчиків, один з яких містить назви розділів, а інший – нумерацію сторінок. При цьому зовнішні межі (рамку) таблиці не відображають. Також можна скористатись функцією Word Вставка / Посилання / Зміст і покажчики / Зміст, якщо кожен заголовок відповідних розділів роботи набрано з урахуванням формату заголовку.

2.3. Вступ

У Вступі потрібно розкрити актуальність і стан вивчення досліджуваної проблеми, аргументувати доцільність проведення власного дослідження, визначити об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження.

Актуальність теми – це обґрунтування актуальності досліджуваної проблеми, її значущості, обґрунтування необхідності у сьогоденні дослідження визначеної проблеми. Актуальність теми курсової роботи повинна відображати:

- *соціальну актуальність*: чому ця тема, проблема, її вирішення є значимим для суспільства, сучасної теорії та практики;
- *наукову актуальність*: хто із науковців, яких країн, вивчав різні аспекти обраної вами проблеми дослідження, перелічивши їх прізвища та конкретні напрями (питання) які вони досліджували;
- *практичну актуальність*: на вирішення яких саме протиріч (суперечностей), що існують між запитом сучасної суспільної практики і реальною ситуацією соціально-педагогічної теорії та практики, буде спрямовано ваше дослідження (визначити та сформулювати 2-3 суперечності).

При з'ясуванні об'єкта, предмета і метододослідження необхідно зважати на те, що між ними і темою наукової роботи є системні логічні зв'язки. Визначаючи *об'єкт* дослідження, слід дати відповідь на питання: «Що розглядається? Яке явище або процес?» А *предмет* дослідження позначає аспект розгляду об'єкта, дає уявлення про те, як розглядається об'єкт, які нові відносини, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриває дане дослідження.

Об'єкт дослідження – це науковий простір, у рамках якого проводиться дослідження, це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Об'єкт дослідження є джерелом інформації для дослідника, практичної та теоретичної діяльності. Об'єктом дослідження ніколи не можуть бути люди, діти (*це дуже часто помилково зустрічається в роботах студентів*).

Предмет дослідження зазвичай міститься в межах об'єкта, це окремі аспекти об'єкта. Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі. Визначаючи *предмет* дослідження треба знайти відповідь на запитання: як розглядається об'єкт, які нові відношення, властивості, аспекти, функції розкриває дане дослідження?

Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується. А предметом – те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення.

Увага! *Слід пам'ятати, що предмет дослідження – це і є те нове знання, яке Ви будете отримувати в ході дослідження, а отже він повинен бути відображений у меті, завданнях і гіпотезі дослідження. Розкриттю, опису, обґрунтуванню предмета дослідження буде присвячений розділ курсової роботи!*

Визначаючи *мету*, треба знайти відповідь на запитання: «Який результат дослідник намагається отримати, яким він його бачить? Що потрібно зробити?». При формулюванні мети не слід писати «Вивчення...», «Дослідження...», оскільки ці слова відповідають засобу досягнення мети, а не самій меті. *Мета* дослідження – це формулювання кінцевого результату дослідження, виявлення фактів, визначення закономірностей, обґрунтування найбільш ефективних шляхів навчання й виховання, реабілітації чи супроводження, тощо.

При формулюванні завдань варто звернути увагу на те, що кожне із визначених вами завдань повинно бути спрямовано на розкриття мети і представлено (вирішено) у відповідному розділі (підрозділі) вашої курсової роботи, а також повинно знайти своє розкриття вже у висновках до курсової роботи.

Завдання конкретизують шлях досягнення мети і визначають черговість дій дослідника. Завдання формулюють тезами за допомогою інфінітивних конструкцій – «визначити», «виявити», «встановити», «обґрунтувати», «довести», «перевірити», «розробити» тощо. Не вживаються у формулюванні завдань дослідження інфінітивні конструкції – «дослідити» і «вивчити».

У **ВСТУПІ** до курсової роботи на III-IV курсах слід обґрунтувати *методологію дослідження*. Потрібно обрати *методи дослідження* – теоретичні, емпіричні та статистичні (наприклад, методи математичної статистики), які

будете використовувати у процесі дослідження. Їх перелічити, наприклад: аналіз, синтез, описовий метод, порівняльний та ін. Також слід зробити перелік використаних методик та вказати на практичне значення отриманих результатів.

При формулюванні гіпотези дослідження, слід мати на увазі, що, гіпотеза – це припущення, при якому на основі ряду факторів робиться висновок про існування об'єкта дослідження, зв'язку або причини явища, причому цей висновок не можна вважати цілком доведеним.

Увага! *Формулюючи гіпотезу потрібно звернути увагу на те, що в її першій частині зроблено припущення, що об'єкт нашого дослідження (якщо мова йде про об'єкт як процес) буде більш ефективним, результативним, якщо буде побудований (грунтуватися) із врахуванням означеного нами предмету, який студент повинен стисло означити.*

Потрібно сформулювати *теоретико-методологічну основу* дослідження – визначити які саме наукові підходи, теоретичні ідеї, концепції, законодавчі акти є підґрунтям вашого дослідження.

Визначаючи *наукову новизну і теоретичне значення* дослідження слід пам'ятати, що і наукова новизна і теоретико-методологічна основа повинні відображати, що саме вами було *зроблено вперше*, що у процесі вашого дослідження *було удосконалено* (які положення, форми методи організації тощо) та що саме *набуло подальшого розвитку* (які ідеї, компоненти, концепції).

Практичне значення курсової роботи повинно відображати, що саме із того що ви зробили у процесі дослідження (які розроблені вами тренінги, комплексні програми, методичні рекомендації, методики, методи роботи тощо) є цінним для фахівців-практиків, яких саме фахівців.

У *структурі курсової роботи* слід вказати скільки розділів має ваша робота, на скількох сторінках представлена (врахувавши і обсяг сторінок вступу), скільки рисунків, графіків, таблиць має робота, яку кількість джерел ви використали при написанні курсової роботи.

2.4. Основна частина

Основна частина курсової роботи повинна складатися, як правило, з двох-трьох розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють короткі висновки обсягом до третини сторінки.

У *теоретичній частині* роботи подається аналіз літератури з проблеми, яка досліджується. Його можна подати під назвами: «Розвиток ідеї...», «Теоретичні засади...», «Наукові основи...», «Розвиток уявлень про...», «Становлення та розвиток...» та ін.

Увага! *Перший* розділ присвячений розкриттю *теоретичних засад досліджуваної проблеми* та повинен мати не більше трьох параграфів (підрозділів), кожен з яких присвячений розкриттю відповідно визначеного раніше завдання дослідження: **п. 1.1.** – найчастіше розкриває основні поняття теми, їх сутнісні характеристики, аналіз досліджуваного процесу або явища як соціально-педагогічної (соціально-психологічної, соціально-правової та ін.) проблеми, представляє собою аналіз відповідних наукових джерел щодо проблеми, яку ви вивчаєте; **п. 1.2.** – присвячується змісту та особливостям (специфіці) досліджуваного об'єкту (тобто процесу, який ми вивчаємо); при написанні курсових з соціальної педагогіки **п. 1.3.**, наприклад, може представляти собою:

– *аналіз існуючої практики досліджуваного вами процесу*, а отже, обов'язково повинен мати критерії (та показники) оцінки ефективності досліджуваного процесу – що дають можливість простежити зміни, які відбуваються із об'єктом дослідження (порівняти якою була ситуація до та після емпіричного дослідження чи експерименту). У цьому випадку ви повинні описати кожен із визначених критеріїв, змістовно розкрити кожен із показників та їх рівні, представити у тексті параграфу експериментальні дані *констатувального етапу* дослідження (таблиці, їх опис), коли *ви констатуєте*, що на початку експерименту ви мали відповідні показники, що це підтвердило необхідність проведення експерименту. А вже пізніше (у другому розділі) ці ж критерії та показники дають можливість відобразити зміни, які відбулися після проведених вами експериментальних дій (тобто впроваджених вами методів, тренінгів, програм), показують нам, що сприяло змінам, що сформували (які життєво важливі якості, стани особистості), що зробило процес більш ефективним і результативним;

– *соціально-психологічний портрет досліджуваного об'єкту* – в якому розкривається характеристика відповідної категорії (дітей, сімей), що досліджується, певні аспекти прояву (соціально-психологічні, медико-біологічні, поведінкові...).

У *практичній* частині описується емпіричне дослідження, проведене автором роботи, та його результати. Подається детальний опис групи досліджуваних, методів та окремих методик досліджень. Основна увага у практичній частині приділяється аналізу результатів, отриманих в процесі дослідження, та їх інтерпретації. Інтерпретація результатів дослідження не повинна обмежуватися констатацією отриманих фактів, вона мусить містити спробу їх наукового пояснення, а також власну думку автора роботи про предмет, який вивчається, та отримані результати.

Увага! У соціальній педагогіці та соціальній роботі, *другий розділ* – присвячується *розкриттю, обґрунтуванню* означеного нами *предмета*

дослідження і також повинен мати не більше трьох параграфів (підрозділів), що послідовно відображають наші завдання дослідження. Найчастіше **п. 2.1** – присвячено *теоретичному обґрунтуванню предмета* (**наприклад**: якщо предметом є педагогічні умови, то ми їх повинні сформулювати у цьому параграфі та сутнісно розкрити, тобто вказати, що ми розуміємо під кожною умовою, пояснити кожне із представлених у формулюванні умови положень, описати їх); **п. 2.2.** – змістовно *розкриває процес впровадження розробленого нами предмету*, тобто розкриває де саме, з ким та як ми на практиці його реалізовували, що саме робили, які тренінгові заняття, вправи, методи, методики використовували, як організували процес впровадження, як описали його; **п. 2.3** – представляє собою *аналіз ефективності розробленого і впровадженого нами предмету*, а отже відображає порівняльний аналіз експериментальних даних до та після експерименту відповідно тих критеріїв ефективності та їх показників, які були розроблені нами у п. 1.3. Якщо ж п. 1.3. являв собою соціально-психологічний портрет, то у **п. 2.3** ми розробляємо критерії ефективності та їх показники та представляємо дані як констатувального етапу дослідження, так і формувального етапу (етапу коли ми під час впровадження розробленого предмету формували необхідні нам якості, стани, ситуації, що дали нам зміни), порівнюємо отримані дані (у таблицях, графіках, діаграмах, шкалах ранжування), описуємо, робимо висновки щодо ефективності за допомогою математичних розрахунків, визначаємо «чи досягли ми мети дослідження?».

Для студентів напряму підготовки «Корекційна освіта» чи «Спеціальна освіта» обов'язково слід провести діагностику дітей (чи дорослих осіб) з психофізичними порушеннями, чи психодіагностику осіб, які з ними працюють: вихователів, учителів та ін. Вітається психодіагностичне обстеження батьків дітей з особливими потребами. Вся психодіагностика проводиться під наглядом психолога – керівника курсової роботи. Результати описуються у другому розділі. Описуються методики діагностики чи психодіагностики (із зазначенням авторів).

Також у другому розділі, як правило, у п.2.3, чи у РОЗДІЛІ 3, описуються методики корекції (також із зазначенням авторів) та результати експерименту, якщо такий проводився. Описуються корекційно-розвивальні заняття, (в додатках додаються конспекти, технології проведення тренінгів).

Зауважимо, що для емпіричного дослідження вибірка здорових досліджуваних осіб повинна становити не менше ніж 30 – 40 осіб. Для діагностики осіб з психофізичними порушеннями достатньо до 10-и.

Запам'ятайте!!! Кожен розділ Вашого дослідження повинен завершуватися логічними висновками щодо того, що саме було зроблено, розуміння того, що саме ви дослідили, до яких висновків дійшли (обсягом до третини сторінки).

2.5. Висновки

В кінці курсової роботи повинні бути представлені **ВИСНОВКИ** (до 3-х сторінок), які б послідовно узагальнювали й описували, що саме ви зробили відповідно до кожного із визначених вами на початку дослідження завдань курсової роботи. Має бути вказано чи дозволяють вам отримані у ході наукового пошуку дані зробити висновок, що ви досягли мети дослідження? Які саме перспективи подальшого наукового пошуку досліджуваної вами проблеми (теми) ви вбачаєте? Що саме потребує ще уваги з боку науковців? Які саме аспекти досліджуваної проблеми?

В цілому, у висновках коротко формулюють результати, отримані у процесі роботи, викладають основні наукові та практичні результати дослідження, аргументуючи їх кількісними та якісними показниками, зазначають, наскільки підтвердилися робочі гіпотези. Висновки повинні інформувати про досягнення мети дослідження і виконання конкретних поставлених завдань. Залежно від теми, у висновках також формулюються рекомендації щодо вирішення досліджуваної проблеми. У цілому висновки повинні відображати логіку отриманих результатів щодо поставлених на початку дослідження завдань і давати відповіді на такі запитання:

- Навіщо зроблено дане дослідження?
- Що зроблено?
- Чому отримані такі результати?
- Як можна пояснити той чи інший факт?
- До яких висновків прийшов автор?

2.6. Список використаних джерел

Список використаних джерел – це елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка в алфавітному порядку авторів та назв праць, спочатку видання кирилицею, потім – латиницею.

У список використаних джерел включаються усі використанні автором роботи літературні джерела незалежного від того, де вони публікуються (в окремому виданні, у збірці, журналі, газеті тощо), а також від того, є чи немає у тексті курсової роботи посилання на джерела, цитувались або не цитувались останні, але були використані автором у ході роботи.

При написанні курсової роботи студент повинен опрацювати таку кількість джерел:

- на II курсі – не менше 25;
- на III курсі – не менше 35;

на IV курсі – не менше 45.

2.7. Додатки

У додатках містяться дослідницькі матеріали (анкети, тести, питання до бесід, інтерв'ю, бланки, протоколи спостережень тощо), таблиці і графіки, а також конспекти уроків, виховних заходів, малюнки тощо.

Додатки нумеруються кирилицею, великими буквами, про що ще буде сказано в наступному розділі. Їх обсяг не включається до обов'язкової кількості сторінок курсової роботи.

Зверніть увагу на стиль написання, мову викладеного матеріалу, який повинен відповідати науковому стилю та містити в собі як опис досліджуваних явищ і процесів, так і аналіз, узагальнення матеріалу, висновки!

РОЗДІЛ 3

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Загальні вимоги

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера з одного боку аркушу білого паперу формату А4 з використанням шрифтів TimesNewRoman текстового редактора Word. Кегль 14 через інтервал 1,5.

Вписувати в текст курсової роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути майже такою, як і щільність основного тексту.

Текст роботи необхідно друкувати з полями таких розмірів:

праве - 10 мм,

ліве- 30 мм,

верхнє і нижнє- 20 мм.

Абзацний відступ- 125 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка - чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту повинна бути однаковою.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин курсової роботи «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**РОЗДІЛ**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» друкують великими літерами симетрично до тексту 14 жирним шрифтом.

Заголовки розділів друкують напівжирним шрифтом великими літерами після слова «**РОЗДІЛ**» та порядкового номера арабськими цифрами.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу жирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту.

Відстань між заголовком розділів і подальшим текстом повинна бути рівна трьом міжстрічковим інтервалам. Відстань від тексту до заголовка наступного пункту має становити 2 інтервали. Відстань між заголовком пункту чи підпункту може бути 1 міжстрічковий (може бути без інтервалу) інтервал). Кожну структурну частину (**ЗМІСТ**, **ВСТУП**, **РОЗДІЛИ**,

ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ)
курсової роботи треба починати з нової сторінки.

3.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті без крапки.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, але він не нумерується.

Такі **структурні частини** курсової роботи як «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» не мають порядкового номера. Тому не можна друкувати: «I.ВСТУП» або «Розділ 6. ВИСНОВКИ».

Номер розділу ставлять після слова «**РОЗДІЛ**» арабськими цифрами в одній стрічці. В наступній стрічці пишеться назва розділу також великими літерами напівжирним шрифтом.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка. Наприклад, «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому самому рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка. Наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому самому рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими самими правилами, як пункти.

Ілюстрації та таблиці позначають словами «*Рис.*», «*Таблиця* » і **нумерують** послідовно в межах розділу, крім ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації чи таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера ілюстрації чи таблиці у цьому розділі, наприклад: «*Рис. 2.1*», «*Таблиця 1.4*», де перша цифра – номер підрозділу, друга – порядковий номер рисунка чи таблиці.

Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) **нумерують** у межах розділу. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках. Наприклад: (1).

3.3. Ілюстрації

Ілюстрації (фотографії, рисунки, схеми, графіки, карти) необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де є перше посилання, або на наступній сторінці. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст - ілюстрації. Здійснюючи посилання на ілюстрацію чи таблицю, слід зазначити в дужках «див.: рис. 2.3», «див.: табл.1.5»

Назви ілюстрацій розмішують після їхніх номерів. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підпис під рисунком).

Підпис під ілюстрацією має **чотири** основних елементи:

найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;

порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;

тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст з якомога стислою характеристикою зображеного;

експлікацію, яка будується так: деталі сюжету позначають цифрами, які виносять у підпис і супроводжують текстом. Слід зазначити, що експлікація не замінює загального найменування сюжету, а лише пояснює його.

Наприклад, за методикою Холмса-Рейха «Шкала соціальної адаптації» (див.: рис. 3.3.1) у 26 (59,1%) досліджуваних високий рівень соціальної адаптації (від 0 до 100 балів), у 9 (20,5%) – середній (від 100 до 150), і у 9 (20,5%) – низький рівень (від 150 і вище).

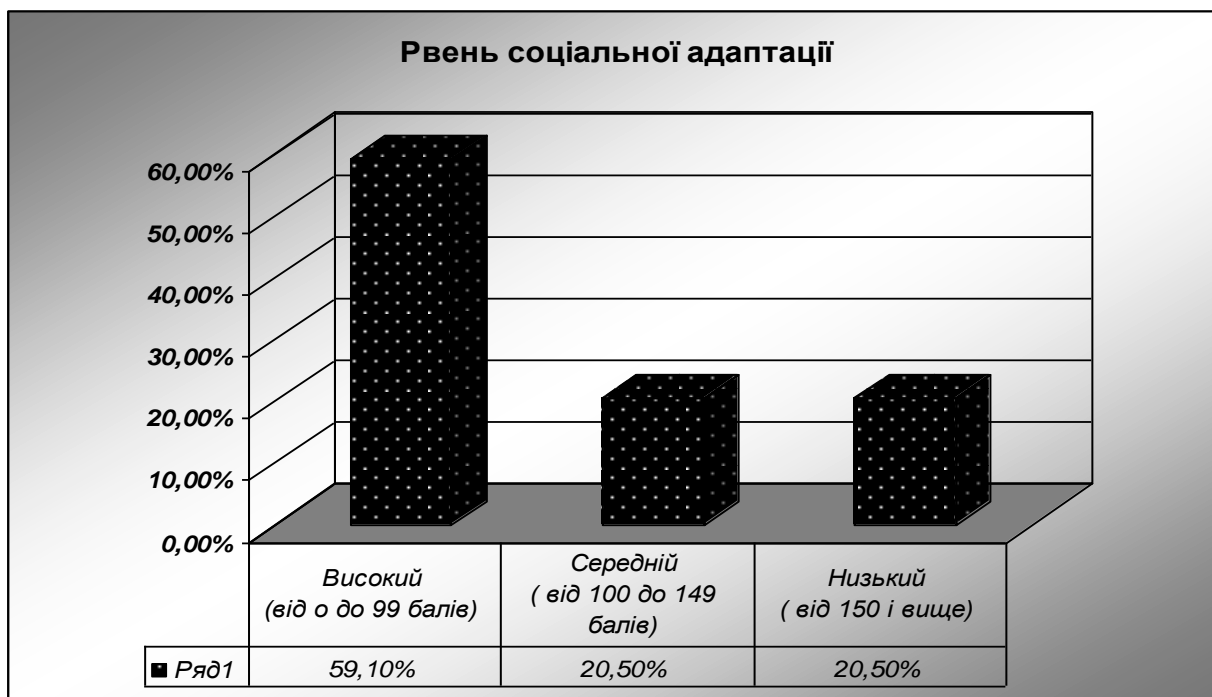

Рис. 3.3.1. Середні значення за методикою Холмса-Рейха

Або, результати застосування методики «Самооцінка екстравертності, ригідності і тривожності» можна зобразити на рисунку 3.3.2.

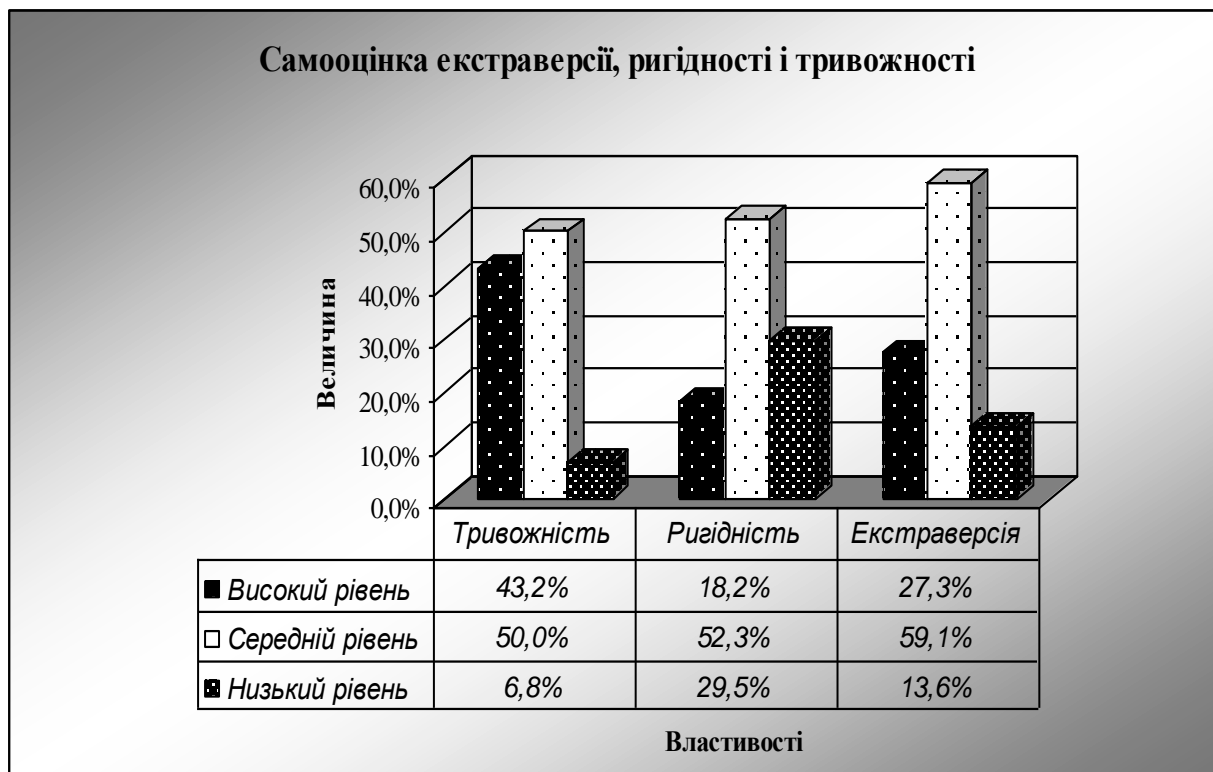

Рис. 3.3.2. Самооцінки екстравертності, ригідності і тривожності

У тому місці, де викладається тема, зв'язана із ілюстрацією, і потрібно вказати на неї, розміщують посилання: у вигляді виразу в круглих дужках «(див.: рис. 1.3)»; зворот типу: «...як це видно з таблиці 2.3» або «... як це показано діаграмою на рисунку 2.3», «Рисунок 1.5 дає змогу зробити висновок, що...» та ін.

Слід зауважити, що діаграми на рисунках 3.3.1 – 3.3.2., – лише приклади, а формат рисунка автор обирає самостійно, зважаючи на те, щоб він адекватно ілюстрував отримані результати.

3.4. Таблиці

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують справа від тексту. Номер таблиці складається з двох чисел, розділених крапкою, де перше означає розділ, а друге число порядковий номер таблиці у цьому розділі. Назву і слово “Таблиця” (друкують курсивом) починають з великої літери. Назву подають прямим жирним шрифтом і не підкреслюють. Наприклад:

Таблиця 3.1

Заголовки граф				
	підзаголовки граф	підзаголовки граф	підзаголовки граф	

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з малих, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не менше ніж 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розмішують після першого посилання на неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. У разі перенесення частини таблиці на інший аркуш слово “Таблиця”, її номер і назву не повторюють (їх вказують один раз - над першою частиною таблиці), далі над іншими частинами справа пишуть слова “Продовження таблиці” і вказують тільки номер таблиці, наприклад: “Продовження таблиці 3.1”.

3.5. Формули

Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій їх подано у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння та формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули треба залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, то його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в наступному тексті.

Номер, який не вміщується в рядку з формулою, переносять у наступний нижчий рядок. Номер формули при її перенесенні записують на рівні останнього рядка.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставлять справа від вістря парантеза, яке знаходиться в середині групи формул і спрямоване в бік номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент, тому розділові знаки між ними відповідають правилам пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише тоді, коли:

- а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово;
- б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Між формулами, які слідує одна за одною і не відокремлені текстом, ставлять кому або крапку з комою безпосередньо за формулою.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

3.6. Загальні правила цитування та поклики на використані джерела

При написанні курсової роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які використовуються в роботі.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише тоді, коли в них наявний матеріал, не включений до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, то в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання.

Посилання в тексті курсової на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях (вказати авторів і назву праць) ...показано...[1; 7]». Це означає, що йдеться про праці, подані у списку використаних джерел під номерами 1 і 7.

Якщо в тексті курсової роботи необхідно зробити посилання на складову частину або на конкретні сторінки відповідного джерела, то можна наводити посилання у виносках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Приклад:

Цитата в тексті подається в лапках, наприклад: «... незважаючи на пріоритетне значення мовних каналів зв'язку між діловими партнерами, ні в жодному разі не можна ігнорувати найбільші канали передачі інформації [6, с. 29]». Вкінці цитати, перед закриттям лапок у квадратних дужках подається посилання на номер джерела та сторінки, відповідно до списку використаних джерел (під номером 6 у структурній частині курсової роботи «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» знаходиться: Дороніна М.С. Культура

спілкування ділових людей: Навч. посібник / М.С. Дороніна. – К. : «КМ Academia», 1998. – 192 с. А на сторінці 29 цього джерела знаходиться вказана цитата.

Посилання на ілюстрації вказують номером розділу та порядковим номером ілюстрації, наприклад «див.: рис. 1.2» - другий рисунок у першому розділі.

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «...у формулі (1)».

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть повністю, наприклад: «...в таблиці 1.2», або (див.: табл. 1.2).

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див.: табл. 2.3».

Загальні вимоги до цитування:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у першоджерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, вкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело.

3.7. Оформлення списку використаних джерел

Із метою уніфікації та обробки бібліографічної інформації введено систему умовно-розділових знаків:

- **крапка і тире** (. –) – для відокремлення частин бібліографічного опису (перед місцем видання і кількістю сторінок при описі книги; перед роком, томом, випуском, сторінками при описі статті);
- **двокрапка** (:)-перед підзаголовком і назвою видавництва при описі книги;
- **похила риска** (/) – перед відомостями про авторство (колективи авторів, упорядники, редактори, редколегії, науково-видавничі установи);

- **дві похилі риски (//)** – перед відомостями про документ (твори, збірники, журнали, праці, матеріали статей);
- **крапка з комою (;)** – перед другим місцем видання; при перерахуванні в одному посиланні декількох робіт;
- **кома (,)** – перед роком видання при описі книги, між прізвищами авторів з ініціалами.

Після всіх розділових знаків, крім коми, вживається велика літера.

Прізвища та ініціали чотирьох авторів записуються в тому порядку, в якому вони вказані в джерелі. Якщо авторів є більше ніж чотири, то наводять прізвища та ініціали перших трьох і додають «та ін.» або відповідне слово скорочення іншими мовами.

Місце видання записують повністю, хоча допустимі скорочення: **М.** — Москва, **К.** – Київ, **Харків** – Харків, **Львів** – Львів, **СПб.** – Санкт-Петербург (Л. – Ленінград), L., – Лондон, N.Y. – Нью-Йорк. Якщо видання є у кількох містах, їх подають без скорочень і розділяють між собою крапкою з комою. Назви видавництв скорочують за певними правилами, наприклад. **Вища шк., Наук. думка, Вид-во Львів. ун-ту, Изд-во Моск. ун-та.**

Назви видавництв не слід брати в лапки.

Використовують прийняті скорочення назв журналів та інших періодичних видань.

Кількість сторінок позначають цифрою з літерою + крапка «С., с.» (укр., рос.), «P., p.» (англ., франц., ісп.) або «., S. s.» (нім., польс.). Після цифри їх наводять малими літерами, а попереду цифр – великими. Замість слова “том” вживають скорочення “Т.”, “Vol.”, “Vd.”

Правильне оформлення списку використаних джерел подане в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Один автор	М’ясоїд П.А. Задачі з курсу загальної психології: Навч. посібн. / П.А.М’ясоїд – К.: Вища школа, 2000. – 183 с.
Два автори	Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підручник / Н.М. Кушнарєнко, В.М. Шейко. – К.: Знання, 2004. – 307 с.

Продовження таблиці 3.2

1	2
Три автори	Основи наукових досліджень: Підручник / А.С. Григор'єв, М.І. Пилипчик, В.В. Шостак. – К.: Знання, 2007. – 207 с.
Чотири і більше авторів	Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. – 347 с. <i>або</i> Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. – 347 с.
Багатотомні видання	1. Християнство: В 2 т. Т. 1. А-К: Енциклопед. слов. / Ред. кол.: С.С. Аверинцев и др. – М.: Большая Рос. энцикл., 1993. – 863 с. 2. Реабілітовані історією. Житомирська область; [у 7 т.]. – Житомир: Полісся, 2006. – (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані Історією": у 27 т. / голов. редкол.: Тронько Л.Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. – 2006. – 721, [2] с.
Перекладні видання	Браун-Галковська М. Домашня психологія: Пер. з польск. / М. Браун-Галковська. – Львів: Свічадо, 2000. – 176 с.
Словники	Дрякіна В.І. Російсько-український музичний лексикон: 2000 термінів / В.І. Дрякіна, Ю. А. Соколовський. – М-во освіти і науки України. – Кіровоград: Алтей, 1997. – 239 с.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	1. Козак Л.М. Структурно-информационная организация системы психического статуса здоровья человека / Л.М. Козак // Проблемы человека (экология, здоровье, образование): материалы I-ого Междунар. науч. семинара. – Ужгород. – 1995. – С. 31 – 48. 2. Козіна Ж.Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж.Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15 – 18, 35 – 38.
Складові журналу (газети)	Турбан В.В. Невизначеність як психологічна категорія / В.В. Турбан // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – №7. – С. 6 – 9.

1	2
Тези доповідей	Безклубенко С. До уточнення понять “культура”, “культурологія” / С. Безклубенко // Інформаційна та культурологічна освіта на зламі тисячоліть: Матеріали міжнар. наук. конф. до 70-річчя ХДАК. – Х., 1999. – Ч. 1. – С. 44 – 45.
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу: матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11 – 13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х.: Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 2000. – 167 с.</p> <p>2. Кібернетика в сучасних економічних процесах: зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К.: ІСОА, 2002. – 147 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).</p> <p>2. Медична статистика статистика, зб. нормат. док, / упоряд. та голов. ред. В.М. Заболотько. – К.: МНІАЦ мед. статистики: Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи)</p>
Дисертації	Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз. мат. наук: 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.
Автореферати дисертацій	<p>1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.02.08 «Технологія машинобудування» / І.Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с.</p> <p>2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.13.06 «Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. Технології» / Нгуен Ші Данг. – К., 2007. – 20 с.</p>

1	2
Електронні ресурси	<p>1. Богомольний Б.Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. мед. вузів III – IV рівнів акредитації / Б.Р. Богомольний, В.В. Кононенко, П.М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса: Одес. мед. ун-т, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Систем. вимоги: Pentium; 32 Mb RAM; Windows 95, 98, 2000, XP; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.</p> <p>2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс]: за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О.Г. Осауленко. – К.: CD-вид-во "Інфодиск", 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): кольор.; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану.</p> <p>3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003") [Електронний ресурс] / Л.Й. Костенко, А.О. Чекмарьов, А.Г. Бровкін, І.А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С 43. – Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm</p>

3.8. Додатки

Додатки оформлюють окремою книгою, як структурний розділ «ДОДАТКИ» і як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті курсової роботи.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі з першої великої літери. Посередині рядка над заголовком великими літерами жирним шрифтом друкується слово

«**ДОДАТОК**__» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, крім літер Г, Є, І. Ї, О, Ч, Ъ, наприклад, **ДОДАТОК А**, **ДОДАТОК Б** і т.д.

РОЗДІЛ 4

МОВНА СПЕЦИФІКА ТЕКСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Особливу увагу при написанні наукової роботи (курсової, дипломної, магістерської та ін.) потрібно звертати на мову та стиль викладу матеріалу.

Для вираження логічних залежностей в мові є спеціальні функціонально-лексичні:

засоби зв'язку, що вказують на послідовність розвитку думки (**спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже, таким чином** та ін.);

заперечення(**проте, тим часом, але, тоді як, тим не менше, аж ніяк**);

причинно-наслідкові відношення (**таким чином, тому, завдяки цьому, внаслідок цього, крім того, до того ж**);

перехід від однієї думки до іншої(**раніше ніж перейти до.., звернімося до..., розгляньмо..., зупинимося на..., розглянувши, перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., необхідно розглянути...**);

підсумок, висновок (**отже, таким чином, на закінчення зазначимо, все сказане дає змогу зробити висновок..., підсумовуючи, слід сказати...**);

засобами логічного зв'язку можуть виступати займенники, прикметники і дієприкметники (**даний, той, такий, названий, вказаний** та ін.);

визначення логічних зв'язків між частинами висловлювань (**можна навести результати..., як показав аналіз..., на підставі отриманих даних..., підсумовуючи сказане..., звідси випливає, що... та ін.**).

Дієслово і дієслівні форми несуть у тексті особливе інформаційне навантаження. Автори наукових праць звичайно пишуть **"проблема, яка розглядається"**, а не "проблема, яка розглянута".

У науковій мові дуже поширені вказівні займенники **"цей", "той", "такий"**. Вони не тільки конкретизують предмет, а й визначають логічні зв'язки між частинами висловлювання (наприклад, "ці дані служать достатньою підставою для висновку...").

Займенники **"щось", "дещо", "що-небудь"** через неконкретність їх значення в тексті, як правило, **не використовуються**.

У науковій роботі використовують такі сполучники підрядності "завдяки тому, що", "тоді як", "тому що", "замість того щоб", "з огляду на те, що", "зважаючи на те, що", "внаслідок того, що", "після того, що", "в той час як" та ін. Особливо часто використовуються похідні прийменники "протягом", "відповідно до...", "згідно з...", "у результаті", "на відміну від...", "поряд з...", "у зв'язку з..." та ін.

Безособові, неозначено-особові речення в тексті наукових робіт вживаються при описі фактів, явищ та процесів. Називні речення використовуються в назвах розділів, підрозділів і пунктів, у підписах під рисунками, діаграмами, ілюстраціями.

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є також вказівка на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу, можна реалізувати за допомогою спеціальних вставних слів і словосполучень ("за повідомленням", "за відомостями", "як свідчить", "на думку", "за даними", "на нашу думку" та ін.).

При згадуванні в тесті прізвищ (учених дослідників, практиків) ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (**К.Д. Ушинський**, а не Ушинський К.Д.).

Діловий і конкретний характер опису явищ, які вивчаються, майже повністю виключає емоційно забарвлені слова та вигуки. Так, експерименти описуються звичайно за допомогою особових дієслівних форм на -но і -то (**одержано, вирішено, проаналізовано** та ін.).

Стиль писемної наукової мови – це **безособовий монолог**. Тому виклад звичайно ведеться від третьої особи. Стало неписаним правилом у роботі замість "я" використовувати "ми". Ставши фактом наукової мови, займенник "ми" зумовив цілу низку нових похідних словосполучень, наприклад, "на нашу думку". Проте нагромадження в тексті займенника "ми" справляє малоприємне враження. Тому автори наукових праць використовують й інші звороти без цього займенника, зокрема конструкції з неозначено-особовими реченнями. Аналогічну функцію виконує речення з безособовими дієприслівними формами на -но і -то ("Розроблено комплексний підхід до вивчення...").

Подання текстового матеріалу

Прості кількісні числівники, якщо при них немає одиниць виміру, пишуться словами. Наприклад: **п'яти таблиць** (не: 5 таблиць), **на трьох зразках** (не: на 3 зразках).

Складні кількісні числівники пишуться цифрами, за винятком тих, якими починається абзац (такі числівники пишуться словами).

Числа зі скороченим позначенням одиниць виміру пишуться цифрами, наприклад, **7 л, 24 кг**. Після скорочення "л", "кг" та ін. крапка не ставиться.

Якщо кілька чисел стоять у тексті один за одним, скорочена назва одиниці виміру ставиться тільки після останньої Цифри. Наприклад, **3,14 та 25 кг**.

Кількісні числівники узгоджуються з іменниками в усіх відмінкових формах, крім називного та знахідного відмінків. Наприклад: **від п'ятдесяти гривень** (род. відм.), **шістдесяти бібліотекам** (дав. відм.) та ін. У формах називного та знахідного відмінків числівники керують іменниками. Наприклад: **є п'ятдесят** (наз. відм.) **публікацій** (род. відм.), одержати **п'ятдесят** (знах. відм.) **публікацій** (род. відм.).

Кількісні числівники при запису їх арабськими цифрами подаються без нарощення (відмінкових закінчень), якщо вони супроводжуються іменниками. Наприклад: **на 20 сторінках** (не: на 20-ти сторінках).

Прості та складні порядкові числівники пишуться словами. Наприклад: **третій, тридцять четвертий, двісті шостий**. Винятком є випадки, коли написання порядкового номера обумовлено традицією, наприклад: 4-й Український фронт.

Числівники, що входять до складних слів, у наукових текстах пишуться цифрами. Наприклад: 15-томне видання, 30-відсотковий обсяг.

Порядкові числівники, позначені арабськими цифрами, мають відмінкові закінчення.

При запису після риски пишуть:

а) **одну останню літеру**, якщо вони закінчуються на голосний (крім "о" та "у") або на приголосний звук;

б) **дві останні літери**, якщо закінчуються на приголосний та голосний "о" чи "у" – Наприклад: третя декада – 3-я декада (не: 3-тя), п'ятнадцятий день – 15-й день (не: 15-ий), тридцятих років – 30-х років (не: 30-их), десятого класу – 10-го класу (не: 10-о або 10-ого), у сьомому рядку – у 7-му рядку (не: 7-у або 7-ому).

При переліку кількох порядкових числівників відмінкове закінчення ставиться тільки один раз. Наприклад: **товари 1 та 2-го сорту**.

Після порядкових числівників, позначених арабськими цифрами, якщо вони стоять після іменника, до якого відносяться, відмінкові закінчення не ставляться. Наприклад: у розділі 3.

Так само, без відмінкових закінчень, записуються порядкові числівники римськими цифрами для позначення порядкових номерів століть, кварталів, томів видань. Наприклад: **XXI століття** (не: XXI-ше століття).

Для утворення скорочених слів використовуються три основних способи:

- 1) залишається тільки перша (початкова) літера слова (рік – р.);
- 2) залишається частина слова, відкидається закінчення та суфікс (рисунок – рис.);
- 3) пропускається кілька літер у середині слова, замість яких ставиться дефіс (університет – ун-т).

Наведемо кілька загальноприйнятих умовних скорочень, що використовуються:

- а) після перерахування (та ін. – та інше, і т. д. – і так далі, і т. п. – і тому подібне);
- б) при посиланнях (див. – дивись, пор. – порівняй);
- в) при позначенні цифрами століть і років (ст. – століття, ст. ст. – століття, р. – рік, рр. – роки).

Є також такі загальноприйняті скорочення: т. – том, н. ст. – новий стиль, ст. ст. – старий стиль, н.е. – наша ера, м. – місто, обл. – область, гр. – громадянин, с. – сторінка, акад. – академік, доц. – доцент, проф. – професор).

Слова "та інші", "і таке інше" всередині речення не скорочуються. Не рекомендується скорочувати слова "так званий", "наприклад", "формула", "рівняння", "діаметр".

РОЗДІЛ 5

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Організація захисту

Остаточний варіант написаної та відповідно оформленої курсової роботи подається керівнику не пізніше як за 10 робочих днів до дня захисту. Керівник визначає ступінь готовності роботи, відповідність її вимогам і рекомендує допустити до захисту. Робота, що полягає доопрацюванню, повертається студенту і повинна бути здана повторно у тижневий термін.

У випадку невиконання чи несвоєчасного подання курсової роботи студент не допускається до захисту.

Робота не допускається до захисту і не зараховується у разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження.

Захист курсової роботи проходить відкрито перед комісією у складі трьох осіб за участю керівника курсової роботи. Склад комісії визначається навчальною частиною. Захист може проводитися на уроках спецдисциплін, на базах практики, на засіданнях гуртків, перед студентами іншого відділення тощо.

Графік захисту курсових робіт затверджується навчальною частиною.

Курсова робота на день захисту повинна мати відгук викладача-керівника.

Захист включає:

1. Виступ студента з використанням електронної презентації (до 7 – 10 хв.):
 - обґрунтування актуальності теми дослідження ;
 - коротке повідомлення наукового апарату та змісту роботи;
 - ознайомлення з отриманими в ході дослідження результатами наукового пошуку;
 - висновки і пропозиції студента.
2. Відповіді студента на запитання.
3. Виступ керівника.
4. Оцінку курсової роботи.

5.2. Критерії оцінювання курсової роботи

Виконання курсової роботи оцінюється і до уваги беруться такі критерії.

1. Уміння поставити проблему та обґрунтувати її актуальність.
2. Рівень опрацювання теми, повнота її розкриття.

3. Повнота аналізу літературних джерел.
4. Методологічна грамотність.
5. Адекватність застосованих методів дослідження.
6. Якість інтерпретації та аналізу отриманих емпіричних даних.
7. Уміння робити висновки з отриманих результатів статистичної обробки даних (обов'язково III – IV курси).
8. Якість інтерпретації кореляцій (обов'язково III – IV курси).
9. Уміння виокремлювати психолого-педагогічні чинники з результатів факторного аналізу (обов'язково III – IV курси)
10. Відповідність висновків гіпотезі та меті дослідження, коректність висновків.
11. Творчий підхід, самостійність, оригінальність в опрацюванні матеріалу.
12. Мовне оформлення та володіння стилем наукового викладу; коректність цитувань, оформлення бібліографії.
13. Правильність та акуратність оформлення курсової роботи.
14. Доповідь на захисті, її відповідність виконаній роботі та інформативність щодо отриманих результатів, культура мовлення.
15. Якість використання під час захисту засобів унаочнення та презентації.
16. Уміння чітко і ґрунтовно відповідати на запитання.

Оцінка виконання курсової роботи студентом одночасно виставляється у залікову книжку студента та відомість за чотирьохбальною шкалою та згідно з загальнозживаною шкалою ECTS для оцінки якості студентських досягнень.

Уніфікація системи оцінювання курсової роботи студентів за 100-бальною шкалою, при якій на максимальну оцінку 50 балів може оцінити керівник; на 40 балів – комісія на захисті; на 10 балів керівник і комісія на захисті за якість і кількість публікацій тез та статей наукового змісту на тему курсової роботи.

За одну публікацію на тему, що безпосередньо стосується теми курсової роботи у науковому виданні студент 2-го курсу отримає 10 балів. Студент 3-го чи 4-го курсу отримає 10 балів, при умові здійсненого і описаного в публікації емпіричного дослідження. На захист потрібно принести ксерокопію тих сторінок, на яких подана публікація та сторінок у змісті, де вказано прізвище і тема статті, а також першої сторінки, де вказана бібліографія видання.

Детальні критерії та уніфікація оцінок подані в додатках Е і Ж. Таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами подана в додатку Д.

Як правило, оцінку “**відмінно**” (90 – 100 балів) отримали студенти, в яких в роботі використано достатньо наукових, методичних та практичних джерел з даної теми, дано теоретичне обґрунтування теми, аналіз існуючого

наукового досвіду з даного напрямку, показано застосування пошукових методик у роботі з різними категоріями людей, узагальнено і проінтерпретовано власний науковий доробок, який ілюструється в додатках, зроблені висновки та дані практичні рекомендації. Робота повинна бути вдало презентована і захищена, всі її етапи мають бути виконані у відповідний термін.

Оцінка **“добре”** (71 - 89) - за роботу, в якій ґрунтовна теоретична частина, проведене дослідження, але виявлений недостатній рівень творчого пошуку та індивідуального підходу у проведенні практичної частини, обсяг роботи з групою досліджуваних є невеликий, аналіз отриманих даних є недостатньо глибоким. При цьому використано традиційні, а не новаторські методи.

Оцінку **“задовільно”** (51 - 70) отримують тоді, коли студент проявляє мало самостійності, опрацював недостатню кількість літератури, відсутній творчий пошук, висновки є неглибокими. Студент має труднощі у відстоюванні власної позиції при захисті курсової роботи.

Оцінку **“незадовільно”** (25 - 30) отримують тоді, коли у роботі наявні грубі помилки у формулюванні мети, завдань, об'єкту та предмету дослідження. Порушені принципи наукового дослідження, використано лише одну методику і розмір групи дослідження необґрунтовано малий, відсутність опису та інтерпретації отриманих даних.

Щоб бути допущеним до захисту потрібно набрати не менше 26 балів у керівника. Також за результатами роботи студента і виконання курсової роботи керівник подає до захисту відгук про роботу ()

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : метод. рекомендації з впровадження / укл. О.Галевич, І.Штогрин – Львів [б.в.], 2008. – 20 с.
2. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 9 – 10. – С.2– 10.
3. Кислий В.М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник / В.М. Кислий. – Суми: Університетська книга, 2011. – 224с.
4. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень / В.В. Ковальчук, Л. М.Моїсеєв. – Київ: Професіонал, 2004. – 206 с.
5. Косаняк В.Я. Методичні вказівки для написання курсових робіт з дисциплін державно-правового циклу (для студентів Правничого коледжу) / В.Я. Косаняк. – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка, 2011. – 20 с.
6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень / О.В. Крушельницька. – Київ: Кондор, 2003. – 192 с.
7. Курсова робота [Методичні рекомендації для студентів денної та заочної форм навчання, спеціальностей: “Дошкільна освіта” (6.010101), “Початкова освіта” (6.010102), “Корекційна освіта” (6.010105), “Соціальна педагогіка” (6.010106)] / Уклад.: М. Проц, М.Стахів. – Львів: Факультет педагогічної освіти ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 28 с.
8. Курсова робота. Методичні рекомендації до виконання та захисту для студентів психологічних відділень / уклад. І. Галецька, С. Грабовська, Н. Пилат. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. – 42 с.
9. Методичні вказівки до написання курсових (дипломних, магістерських) робіт. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. – 47 с.
10. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: підручн. / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир. – Київ: Знання, 2005. – 309 с.
11. Чорненький Я.Я. Основи наукових досліджень: Організація самостійної та наукової роботи студента / Я.Я. Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б.Рибак. – Київ: Професіонал, 2006. – 208 с.
12. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підручник / В.М. Шейко, Н.М.Кушнарєнко. – Київ: Знання, 2004. – 307 с.
13. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. – 5-е видання, виправлене і доповнене / автор-упорядник Л.А.Пономаренко. - К.: Толока, 2011. – 79 с.
14. Основні вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт (для студентів-філологів) [Електронний ресурс]: Методична розробка. – Київ, 2011. – 82 с. – Режим доступу: http://www.philolog.univ.kiev.ua/.../metod_zagal.pdf

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Орієнтовний календарний план виконання курсової роботи

Тема: _____
 Календарний план виконання роботи:

№п/п	Назва етапу курсової роботи	Термін виконання	Примітка
1	Вибір теми. Формулювання теми в результаті загального ознайомлення з проблемою		
2	Пошук наукових, навчальних, методичних та практичних джерел за темою, їх аналіз, підбір та складання бібліографії. З'ясування стану вивчення проблеми в літературі.		
2	Уточнення мети, завдань та обґрунтування концепції роботи		
3	Складання плану (змісту) курсової роботи та узгодження його з керівником		
4	Написання теоретичної частини (перший варіант)		
5	Підбір методів та методик, удосконалення плану дослідження		
6	Проведення емпіричного дослідження		
	Підбір методик та групи досліджуваних, погодження з керівником		
	Розробка бланку реєстрації відповідей обстежуваними і погодження з керівником		
	Організація самого діагностичного процесу і його кінцевий термін		
7	Опрацювання отриманих результатів		
8	Оформлення написання практичної частини та формулювання висновків емпіричного дослідження		
9	Формування методичних та практичних рекомендацій		
10	Удосконалення вступу та написання висновків до цілої курсової роботи		
11	Редагування та технічне оформлення курсової роботи в цілому		
12	Подання курсової роботи разом з презентацією науковому керівникові		
13	Доопрацювання курсової роботи з урахуванням зауважень керівника і подання остаточного варіанту роботи з презентацією		
14	Підготовка до захисту. Захист.		

Студент _____
 Керівник _____
 Дата " _____ " _____

ДОДАТОК Б
ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра корекційної педагогіки та інклюзії

Курсова робота на тему:

Тема роботи- великими літерами напівжирним шрифтом

Виконала студентка групи _____
спеціальності “ _____ ”

(Логопедія. Практична психологія. Корекційна психопедагогіка. Логопедія. Соціальна педагогіка. Соціальна робота.)

Прізвище, ім'я, по-батькові
студента (повністю)

Керівник: прізвище, ім'я, по-
батькові (повністю) посада (професор,
доцент, старший викладач, викладач, асистент),
науковий ступінь (доктор наук, кандидат
наук)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Львів–2017

ДОДАТОК В
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ..	5
1.1. Психолого-педагогічна адаптація молодших школярів, як наукова проблема	5
1.2. Форми і причини шкільної дезадаптації	12
1.3. Діагностика існуючої практики психолого-педагогічної допомоги	18
Висновки до розділу 1	24
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ШКІЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ТА АДАПТАЦІЇ	26
2.1. Опис організації дослідження, методів і методик	26
2.2. Кореляційний аналіз	36
2.3. Інтерпретація та аналіз отриманих результатів	39
Висновки до розділу 2	42
ВИСНОВКИ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45
ДОДАТКИ	48

ДОДАТОК Д

Таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами

Оцінка ECTS та визначення	Кількість балів від 1 до 100	Оцінка за традиційною п'ятибальною системою	
A – відмінно	90 – 100	Відмінно	5
B – дуже добре	81 – 89	Добре	4
C – добре	71 – 80		
D – задовільно	61 – 70	Задовільно	3
E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	51 – 60		
FX – незадовільно	25 – 50	Незадовільно	2
F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	0 – 24		

FX означає: “незадовільно” – необхідно виконати певну додаткову роботу для успішного складання;

F означає: “незадовільно” – необхідна значна подальша робота; з такою оцінкою студент відраховується після незадовільної відповіді на комісії.

Уніфікація системи оцінювання курсової роботи студентів за 100-бальною шкалою

(на максимальну оцінку 50 балів може оцінити керівник; 40 балів – комісія на захисті, 10 балів отримує студент за якість і кількість публікацій тез та статей наукового змісту на тему курсової роботи)

ДОДАТОК Е
Критерії оцінювання курсової роботи на 2 курсі
Уніфікація системи оцінювання курсової роботи студентів за 100-бальною шкалою

	Параметри оцінювання	Діапазон оцінки (бали)	Критерії оцінювання за 100-бальною системою
<i>Оцінює курсову роботу керівник (максимум 50 балів)</i>			
1	Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану	0-5	0-зміст жодного із розділів курсової роботи не відповідає затвердженому плану; 2- зміст одного розділу курсової роботи відповідає затвердженому плану; 5-зміст усіх розділів курсової роботи відповідає затвердженому плану.
2	Відповідність мети, завдань, об'єкта і предмета темі дослідження	0-10	0- мета, завдання, об'єкт та предмет не відповідають темі дослідження; 5- мета, завдання, об'єкт та предмет частково відповідають темі дослідження; 10- мета, завдання, об'єкт та предмет відповідають темі дослідження
3	Обсяг та адекватність використання при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань	0-10	0- Залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана; 5- залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань (10-15 джерел), етика посилань дотримана частково; 10- залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, довідників, періодичних видань та мережі Internet (більше 15 видань), етика посилань дотримана
4	Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0-10	0-текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог; 5- текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями; 10-текст курсової роботи оформлено відповідно до вимог.
5	Наявність елементів творчого пошуку, обґрунтування власної думки	0-5	0-у роботі відсутні елементи творчого пошуку та обґрунтування власної думки; 5- у роботі наявні елементи творчого пошуку та обґрунтована власна думка.
6	Вчасність виконання як усієї курсової роботи так і її окремих етапів	0-10	0-студент невчасно виконував роботу на усіх етапах; 5-студент на одному з етапів невчасно виконав завдання 10- студент вчасно виконував курсову роботу на всіх етапах.

Оцінює захист курсової роботи керівник, присутні члени комісії (максимум 40 балів)			
7	Розуміння основних складових, етапів курсової роботи	0-15	<p>0-студент не може пояснити тему, мету дослідження;</p> <p>5-доцільність обрання теми зрозуміла, а формулювання мети та завдань не переконує слухачів у знаннях студента;</p> <p>10-студент розуміє доцільність обрання саме такої проблематики, формулює основні складові роботи</p> <p>15-окрім усвідомленого формулювання основних складових праці, студент визначає перспективність та актуальність досліджуваної теми, важливість результатів</p>
8	Виступ студента на захисті, унаочнення	0-15	<p>0-виступ студента поверховий, без презентації;</p> <p>5-виступ студента неповний, порушена логічна побудова, презентація не відповідає вимогам до неї і дуже велика;</p> <p>10- виступ студента аргументований, змістовний, логічно побудований, презентація гарна і якісна (можливі й інші види унаочнення, які використовує студент, хоч не обов'язково), але студент не вклався у визначений час;</p> <p>15- виступ студента аргументований, змістовний, логічно побудований, презентація лаконічна, компактна і якісна (можливі й інші види унаочнення, але не обов'язково), студент вклався у визначених йому для захисту 7 - 10 хвилин.</p>
9	Повнота, глибина висновків, обґрунтування відповідей на питання	0-10	<p>0-студент не може дати відповідь на поставлене запитання; не може сформулювати підсумків роботи;</p> <p>5-студент дає неповні, поверхневі, неґрунтовні відповіді;</p> <p>10-студент дає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання.</p>

ДОДАТОК Ж

Критерії оцінювання курсової роботи на III та IV-у курсах

Критерії оцінювання курсової роботи за 100- бальною системою на 3-4 курсах

	Параметри оцінювання	Діапазон оцінки (бали)	Критерії оцінювання за 100-бальною системою
<i>Оцінює виконання курсової роботи керівник (максимум 50 балів)</i>			
1	Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану	0-5	0-зміст жодного із розділів курсової роботи не відповідає затвердженому плану; 2- зміст одного розділу курсової роботи відповідає затвердженому плану; 5-зміст усіх розділів курсової роботи відповідає затвердженому плану.
2	Обсяг та адекватність використання при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань	0-5	0- Залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана; 2- залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань (10-15 джерел), етика посилань дотримана частково; 5- залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, довідників, періодичних видань та мережі Internet (більше 15 видань), етика посилань дотримана
3	Правильність представлення емпіричних результатів та якість їх інтерпретації	0-15	0-використані методи не відображають мету та завдання курсової роботи; 5- обрані методики відображають мету та завдання, але аналіз результатів поверховий, не застосовано методів математичної статистики; 10-адекватно підібрані та грамотно проведені методи дослідження, кількісний і якісний аналіз поверховий, методи математичної статистики застосовані, але їх аналіз неповний; 15- адекватно підібрані та грамотно проведені методи дослідження, ґрунтовний кількісний і якісний аналіз з використанням методів математичної статистики, обґрунтована власна думка, запропоновані практичні рекомендації.
4	Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0-10	0-текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог; 5- текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями; 10-текст курсової роботи оформлено відповідно до вимог.
5	Наявність елементів творчого пошук, виклад і	0-5	0-у роботі відсутні елементи творчого пошуку та обґрунтування власної думки;

	обґрунтування власної думки		5- у роботі наявні елементи творчого пошуку та обґрунтована власна думка.
6	Вчасність виконання як усієї курсової роботи так і її окремих етапів	0-5	0-студент невчасно виконував роботу на усіх етапах; 2- студент вчасно не виконав роботи на одному етапі; 5- студент вчасно виконував курсову роботу на всіх етапах..
Оцінює захист курсової роботи керівник, присутні члени комісії (максимум 40 балів)			
7	Розуміння основних складових, етапів курсової роботи	0-15	0- студент не може пояснити тему, мету дослідження; 5- доцільність обрання теми зрозуміла, а формулювання мети та завдань не переконує слухачів у знаннях студента; 10-усі розділи відповідають темі роботи, методи емпіричного дослідження підібрані неадекватно; студент розуміє доцільність обрання саме такої проблематики, формулює основні складові роботи 15-усі розділи курсової роботи відповідають темі, адекватно підібрані методи емпіричного дослідження, студент розуміє перспективність та актуальність досліджуваної теми, важливість результатів.
9	Виступ студента на захисті та якість презентації виступу	0-15	0-виступ студента без презентації; 5-виступ студента неповний, порушена логічна побудова, презентація не відповідає вимогам до неї і дуже велика; 10- виступ студента аргументований, змістовний, логічно побудований, презентація гарна і якісна (можливі й інші види унаочнення, які використовує студент, хоч не обов'язково), але студент не вклався у визначений час; 15- виступ студента аргументований, змістовний, логічно побудований, презентація лаконічна, компактна і якісна (можливі й інші види унаочнення, але не обов'язково), студент вклався у визначених йому для захисту 7 - 10 хвилин.
10	Повнота, глибина, обґрунтування відповідей на питання	0-10	0-студент не може дати відповідь на поставлене запитання; не може сформулювати підсумків роботи; 5-студент дає неповні, поверхневі, неґрунтовні відповіді; 10-студент дає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання.

ДОДАТОК 3
Зразок відгуку керівника
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЛНУ ім. І.Франка
КАФЕДРА КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІНКЛЮЗІЇ
ВІДГУК
НА КУРСОВУ РОБОТУ
студентки (а) _____ курсу напряму підготовки _____

(ПП)

на тему: _____

Актуальність теми:

Характеристика структури і змісту роботи та її обсяг:

№ п.п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Оцінка керівника	Рівень відповідності до критерію		
				низький	середній	високий
1	Відповідність змісту курсової роботи темі та затверженому плану	0-5				
2	Обсяг та адекватність використання при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань	0-10				
3	Правильність представлення емпіричних результатів та якість їх інтерпретації	0-15				
4	Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0-10				
5	Наявність елементів творчого пошук, виклад і обґрунтування власної думки	0-5				
6	Вчасність виконання як усієї курсової роботи так і її окремих етапів	0-5				
	Сумарна оцінка керівником					

Позитивні сторони роботи:

Недоліки:

Загальний висновок: (допускається чи не допускається до захисту, яку оцінку (в балах за 100 бальною системою) отримав від керівника, якої оцінки заслуговує робота за 5-и бальною):

Науковий керівник

_____ (ПП)

Для заміток

Для заміток

Науково-методичне видання

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ**
для студентів факультету педагогічної освіти

Автори-упорядники:

Л.Б. Сікорська, доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії,
кандидат психологічних наук, доцент

В.С. Корнят, доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії,
кандидат психологічних наук, доцент

Л.В. Кальченко, доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії,
кандидат педагогічних наук, доцент

О.М. Цимбала, асистент кафедри доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії

Л.Р. Дробіт, асистент кафедри доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії

М.І. Породько, асистент кафедри доцент кафедри корекційної педагогіки та інклюзії

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. **5,35**

Тираж 70 прим.Зам. 25

Малий видавничий центр факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
79005 м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7